

KINNITATUD
02.09.2021.a.
Viljandi Kaare Kooli
direktori käskkiri nr 1-3/2

VILJANDI KAARE KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

SISUKORD

1. Üldsätted.....	3
2. Viljandi Kaare Kooli väärtused ja eripära	4
3. Viljandi Kaare Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	5
5. Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted Viljandi Kaare Koolis	12
6. Lõimingu põhimõtted Viljandi Kaare Koolis	14
7. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine	15
7.1.Üldpädevused	16
8. Liikluskasvatus.....	21
9. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	23
10.Loovtöö korraldamise põhimõtted	24
10.1. Loovtöö kirjaliku osa ülesehitus.....	24
10.2. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine.....	25
10.3. Loovtöö kaitsmine	27
10.4. Loovtöö hindamine.....	27
11. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord..	28
12. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	34
13. Karjääriõppe korraldamine.....	35
14. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	36
15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	36

1. Üldsätted

Viljandi Kaare Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatusgevuse alusdokument. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Kooli õppekava on kehtestatud ühe tervikdokumendina ja koosneb neljast osast:

- õppekava üldosast
- põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe ainekavadest
- põhikooli riikliku õppekava ainekavadest
- põhikooli toimetulekuõppe ainekavadest.

Kooli õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava koostamisse teiste huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise korralduse eest vastutab direktor.

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- kooli väärtused ja eripära
- kooli õppe- ja kasvatusesmärgid
- õppekorraldus (üldpõhimõtted, tunnijaotusplaan, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik)
- õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline
- III kooliastme loovtöö korraldamise ja hindamise põhimõtted
- õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus
- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Kooli õppekava on kättesaadav veebilehel www.vkk.vil.ee

2. Viljandi Kaare Kooli väärtused ja eripära

Viljandi Kaare Kool on Viljandi linnas tegutsev põhikool, mis loodi 2005. aastal. Kaare koolis toimub õppetöö põhikooli riikliku lihtsustatud õppekava, toimetuleku riikliku õppekava ja riikliku õppekava alusel.

Kõik koolis tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses „Põhikooli riiklikus õppekavas“ sätestatud üldnimilikest ja ühiskondlikest alusväärtustest, milleks on ausus, hoolivus, lugupidamine enda ja teiste vastu, austus emakeele ja kultuuri vastu, kultuuriline mitmekesisus, sallivus.

Viljandi Kaare Kooli arengukavas on sõnastatud kooli põhiväärtused:

- koolirõõm – eduelamused, õppimist toetav keskkond, head suhted
- koostöö – ühised eesmärgid, kaaslaste märkamine, nendega arvestamine
- usaldusväarsus – kooli hea maine, ühised väärtused, tugevad traditsioonid
- turvalisus – vaimselt ja füüsiliselt turvaline õpi- ja töökeskkond
- uuendusmeelsus – kaasaegne lähenemine õpetamisele ja õppimisele
- professionaalsus – kompetents erivajadustega laste õpetamisel.

Kaare kooli tegevuse keskmeks on õpilane. Kooli põhitegevuse eesmärgiks on pakkuda kvaliteetset ja konkurentsivõimelist õpet, arvestades iga õpilase individuaalseid võimeid ja eripära ning valmistada õpilased ette õpingute jätkamiseks ja tööturule sisenemiseks. Kaare koolis on oluline, et õpilase erivajadusest tingitud erisused selgitatakse välja varakult ning õpilane saaks tugiteenuseid koolist. Tugiteenustena pakutakse õpilaste toetamiseks ja nõustamiseks eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi abi (koostöös Viljandi Päevakeskuse Laste ja perede osakonnaga), koolis tegutseb õpituba algklassiõpilastele. Viljandi Kaare Koolil on koostöö Viljandi kutseõppekeskusega, õpilased osalevad aktiivselt Eesti Eriolümpia üritustel.

Osaleme kooli põhitegevust toetavate programmide ja võrgustike tegevuses:

KIVA (kiusamisvastane programm) – oleme kiusamisvaba kool, väärtustame kodanikujulgust ja hoolivust, et kujundada kõigis õpilastes valmisolek võtta vastutus ohvri toetamise eest selle asemel, et kiusamist julgustada. Meie eesmärk on kiusamist ja selle negatiivseid mõjusid vähendada;

LIIKUMA KUTSUV KOOL – toetame õpilaste ja koolitöötajate liikumist aktiivsete vahetundide, aktiivsete õppemeetodite ning liikumispauside kaudu;

ALUSTAVAT ÕPETAJAT TOETAV KOOL – eesmärgiga kindlustada õpetajate järelkasv, toetame alustava õpetaja edukat sulandumist õpetajatöösse, toetame kooli tulnud uute pedagoogide sulandumist meeskonda;

EESTI ERIOLÜMPIA – pakume positiivseid emotsioone treeningprotsessis ning võistlustel, tõstame hariduslike erivajadustega sportlaste enesehinnangut ning motivatsiooni regulaarseteks treeninguteks, arendame vajalikke sotsiaalseid oskusi.

Lähtudes kooli visioonist, missioonist, koolipere poolt sõnastatud põhiväärtustest ning õppeasutuse rollist Viljandi linna ning maakonna koolivõrgus, on Viljandi Kaare Kooli põhieesmärk luua kõigile õpilastele nende võimetele ja vajadustele vastavad arengu-ja õpivõimalused.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Tagasisidet selle protsessi kohta antakse arenguveestlustel.

3. Viljandi Kaare Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid

Kooli õppe- ja kasvatus töö on suunatud õpilaste eetiliste väärtushinnangute ja iseseisvas elus vajalike toimetulekuoskuste kujundamisele. Kasvatuslikud ja õpetuslikud üldeesmärgid vastavad kooli arengukavas esitatud missioonile ja visioonile.

Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne tagamaks põhihariduse alusväärtused. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks. Põhikoolis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus saavutada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Põhikooli ülesanne on luua õpilasele turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, enesetunnetuse ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Põhikool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane õpib mõistma oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja võtma vastutust tegude tagajärgede eest.

Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Luuakse tingimused kõigi õpilaste arengu toetamiseks ja kaasatakse õpilane ja lapsevanem õpilase õppeprotsessi.

Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, võimetes ja tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe õppe- ja kasvatusesmärk on suunata õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava toimetulekuõppe õppe- ja kasvatusesmärk on toetada mõõduka õpilase arengut ning tema kujunemist Eesti kodanikuks, kes tuleb eluga toime tuttavates tingimustes, teeb võimetekohast praktilist tööd ja teab oma kuulumisest oma rahva ja Eesti kodanike hulka.

4. Õppekorraldus Viljandi Kaare Koolis

Viljandi Kaare Koolis on õpe korraldatud õppeaastati. Õppeaastas on vähemalt 175 õppepäeva. Õppeaasta koosneb 35 nädalast ning jaguneb kolmeks trimestriks.

Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Õppetunni pikkus on üldjuhul 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õpikeskkonnale sätestatud nõuetest.

Viljandi Kaare Koolis õpet kavandades ja ellu viies:

- arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, vanust, tervise seisundit, huvi ja kogemusi
- arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks
- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest

- kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras, seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga
- luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane)
- kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms)
- kasutatakse jõukohastatud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igatühe individuaalsust.

Õpe on korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.

4.1. Tunniarvutusplaan Viljandi Kaare Kooli põhikooli riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele

Õppeaine	1	2	3	I kooli aste kokk u	Täien dav tunni maht	4	5	6	II kooli aste kokk u	Täien dav tunni maht	7	8	9	III kooli aste kokk u	Täien dav tunni maht
Eesti keel	7	7	7	19	2	7	5	4	11	5	2	2	2	6	
Kirjandus	-	-	-	0		-	2	2	4		2	2	2	6	
A- võõrkeel	-	-	3	3		3	3	3	9		3	3	3	9	
B- võõrkeel	-	-	-	0		-	-	3	3		3	3	3	9	
Matemaat ika	4	4	5	10	3	5	5	4	13	1	4	5	5	13	1
Loodusõp etus	1	2	2	3	2	2	3	2	7		2	-	-	2	
Geograafi a	-	-	-	0		-	-	-	0		2	1	2	5	

Bioloogia	-	-	-	0		-	-	-	0		2	2	1	5	
Keemia	-	-	-	0		-	-	-	0		-	2	2	4	
Füüsika	-	-	-	0		-	-	-	0		-	2	2	4	
Ajalugu				0		-	2	2	3	1	2	2	2	6	
Inimeseõpetus	-	1	1	2		-	1	1	2		1	1	-	2	
Ühiskonnaõpetus	-	-	-	0		-	-	1	1		-	-	2	2	
Muusika	2	2	2	6		2	1	1	4		1	1	1	3	
Kunst	-	-	-	-		1	1	1	3		1	1	1	3	
Kunst/tööõpetus	3	3	3	9		-	-	-			-	-	-	3	
Tööõpetus				-		1	2	2	5		2	2	1	5	
Kehaline kasvatus	3	3	2	8		3	2	3	8		2	2	2	6	
Arvutiõpetus	-	1			1	1	1	1		3	1	1	-		2
Joonestamine											-	-	1		1
Lubatud koormus	2	2	2		8	2	2	3		10	3	3	3		4
	0	3	5			5	8	0			0	2	2		

Riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele on valikaineteks arvutiõpetus ja joonestamine.

4.2 Tunniarvust plaan riikliku lihtsustatud õppekava alusel õppivatele õpilastele

Õppeaine	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Inglise keel					2	2	2	2	2
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Kõnearendus			1						
Digioskuste õpe			1	1	1	1	1	1	
Seiklusõpe				1	1	1			
Karjääriõpe								1	1
Ühiskonnaõpetus									1
Lubatud koormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Lihtsustatud õppekava alusel õppivatele õpilastele on valikaineteks kõnearendus, digioskuste õpe, seiklusõpe, karjääriõpe, ühiskonnaõpetus.

4.3 Tunnijaotusplaan toimetuleku riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele

Õppeaine	1.klas s	2.klas s	3.klas s	4.klas s	5.klas s	6.klas s	7.klas s	8.klas s	9.klas s
Eesti keel	4	5	6	6	6	6	6	6	6
Matemaatika	2	3	4	4	5	5	4	4	4
Elu- ja toimetulekuõ pe	4	5	5	5	7	7	6	6	6
Kunst ja käeline tegevus	5	5	5	5	5	2	2	2	2
Muusikaõpetu s	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tööõpe						5	5	7	7
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rütmika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Valikained							2	2	2
Lubatud koormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Toimetuleku riikliku õppekava õpilastele on valikaineteks arvutiõpetus ja toitlustamine.

Kool kasutab põhikooli riikliku õppekava vaba tunniressurssi järgmiselt:

I kooliaste

eesti keel 2 tundi

matemaatika 3 tundi

loodusõpetus 2 tundi

arvutiõpetus 1 tund

II kooliaste

eesti keel 5 tundi

matemaatika 1 tund

ajalugu 1 tund

arvutiõpetus 3 tundi

III kooliaste

matemaatika 1 tund

arvutiõpetus 2 tundi

joonestamine 1 tund

Tulenevalt õpilaste arengust, tagatakse õpilastele põhikooli riiklikus lihtsustatud õppekavas kehtestatud õpitulemuste saavutamise järgmiselt:

lihtsustatud õpe

1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks;

3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks;

6.–7. klassi õpitulemused hiljemalt 7. klassi lõpuks;

8.–9. klassi õpitulemused hiljemalt 9. klassi lõpuks;

toimetulekuõpe

I arengutaseme õpitulemused I arengutaseme lõpuks;

II arengutaseme õpitulemused II arengutaseme lõpuks;

III arengutaseme õpitulemused III arengutaseme lõpuks.

Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt ja B-võõrkeelena vene keelt. Valikained on kooli valik. Õpilased läbivad valikained kohustuslikus korras.

Alates 5. klassist õpetatakse töö- ja tehnoloogiaõpetust, käsitööd ning kehalist kasvatust poistele ja tüdrukutele eraldi rühmades.

Lisaks õppetundidele on kooli päevakavas konsultatsioonitunnid, ringitunnid, õpitoa tegevus.

Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kolmel päeval enne seda õppetunde ei toimu.

Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnenud kolm päeva arvatakse õppepäevade hulka.

Alates 2021/2022. õppeaastast toimuvad KIVA-tunnid kõikides klassides kaks korda kuus.

Kool võib suvevaheajal korraldada täiendava õppega seotud tegevusi, arvestades, et põhiharidust omandavale õpilasele on tagatud vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.

5. Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted Viljandi Kaare Koolis

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. Läbivate teemade õpe realiseerub:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitleused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) loovtöös – loovtöös võib lõimida õppeaineid või lähtuda läbivatest teemadest;
- 5) klassi- ja koolivälises tegevuses – huviringide tegevuses, erinevate partnerlus- ja projektitegevuste korraldamisel või nendes osalemisel arvestatakse läbivate teemade taotlustega.

Õppe- ja kasvatustegevuses käsitletavat läbivad teemad on järgmised:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Läbiva teema käsitlemine aitab õpilasel kujundada positiivset suhtumist õppetöösse ja toetab õpioskuste omandamist, keskendub õpilase sotsiaalsetele oskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele ja keskendub õpilase võimete, hoiakute teadvustamisele ning kutsevalikutega seostamisele;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu

küsimustele. Läbiva teema käsitlemine aitab kujundada õppe-ja kasvatus kaudu õpilase keskkonnataju, keskendub Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele ja õpilase arusaama kujundamisele loodusest kui terviksüsteemist;

- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele. Läbiva teema käsitlemise kaudu saavad õpilased koostöö kogemusi. Eesmärgiks on toetada õpilaste initsiatiivi ning pakkuda võimalusi ühistevusteks;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Läbiva teema käsitlemisel suunatakse õpilast mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust, olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi. Läbivat teemat käsitledes suunatakse õpilast valima sobivat sidekanalit, eristama avalikku ja isiklikku sfääri ja selle põhjal valima õiget suhtlusviisi, kasutama meediat teabeallikana;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Läbivat teemat käsitledes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, et kooli ja õppetööga seonduvate praktiliste ülesannetega toime tulla erinevates ainetundides;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Läbiva teema käsitlemisel õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi. Suunatakse õpilast teadvustama oma otsuste ja käitumise tagajärgede seosest tervise ja turvalisusega. Kujundatakse tervist väärtustavat hoiak;

- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Läbiva teema käsitlemisel suunatakse õpilast tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid, hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel ning osalema klassi käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima.

6. Lõimingu põhimõtted Viljandi Kaare Koolis

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus kooli üldtööplaani tasandil. Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse elu konteksti aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetel juhendamisel. Lisaks on oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajate poolse lõimingu kaudu pakutakse õpilastele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust. Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustatakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhendamist. Lõimingu kaudu püüdleme selles suunas, et teadmisi õpitaks läbimõeldult ning seostades reaalse eluga. Kui õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning pühendatakse aega arutelule, siis on ka lõimingu kasutamise eesmärk saavutatud. Lisaks õpetajate initsiatiivile peab lõiming avalduma ka õpilase tasandil. Kui õpilane tajub tavapärast õppeaineid eraldi olevate tervikutena, siis koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitud seostada ka argielu teadmise ja oskusega.

Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.

7. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

Viljandi Kaare Kool lähtub üld- ja valdkonnapädevuste kujundamisel riiklikes õppekavades esitatud põhimõtetest. Koolis toetatakse iga õppija individuaalset arengut, viiakse ellu õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendavat õpikäsitust. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete, õppekeskkonna kujundamise kaudu, tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös. Valdkonnapädevused on: keele- ja kirjanduspädevus, võõrkeelepädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduslik pädevus, sotsiaalne pädevus, kunstipädevus, tehnoloogiapädevus ja kehakultuuripädevus ning need on kirjeldatud ainekavades. Valdkonnapädevused kujunevad ühte ainevaldkonda kuuluvate õppeainete õpetamise tulemusel.

Üld- ja valdkonnapädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt meetodite valiku kaudu, valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on detailsemalt kirjeldatud ainekavades.

Kooli üritused kavandatakse ja viiakse läbi nii, et need lähtuksid alati üldpädevustest.

Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasisidestamine, mis toimub koolis kujundava hindamise ja arenguestluste kaudu. Tagasisidestamine üldpädevuste kujunemise kohta annab informatsiooni sellest, mil määral teadlikult kavandatud ja mõtestatud üldpädevuste kujunemine tegelikult toimib.

7.1. Üldpädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Kultuuri- ja väärtuspädevuste kujundamisel:

- tegevuste kavandamisel järgitakse alusväärtusi ning õpilastega arutletakse alusväärtuste üle
- tundides arutletakse õpilastele eakohaselt päevakajaliste sündmuste ja aktuaalsete teemade üle; aruteludes käsitleb õpetaja sündmuste erinevaid tahke, tuues välja erinevad tõlgendused
- keskendutakse koos teiste loomingut väärtustamisele, kujundatakse arusaama, et vältida plagiaati
- kujundatakse ilumeelt klassis ja koolis valitseva esteetilise õpikeskkonna kaudu.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel:

- kujundatakse vastutustunnet kokkulepete sõlmimise ja neist kinnipidamise kaudu, see tähendab erinevate osapoolte arvamuse arvestamist, üksteise ärakuulamist
- tähelepanu pööratakse õppetundides ja ka väljaspool tundi koostööoskuste kujundamisele läbi rühmatööde, millele järgneb kindlasti arutelu ja järelduste tegemine
- kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad ise eeskuju.

Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel:

- kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise kaudu õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema oma nõrku ja tugevaid külgi ja kavandama edasisi tegevusi
- õpilaste eksimuste puhul koostatud selgitus koosneb nii eneseanalüüsist kui ka järeldustest.

Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Õpipädevuse kujundamisel:

- kõigis õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele
- õpilast suunatakse informatsiooni otsimisele teatmeteostest ja muudest infoallikatest
- õpiraskuste puhul rakendatakse individuaalset õpiabi, mis on määratletud kooli tugisüsteemides.

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Suhtluspädevuse kujundamisel:

- õpilastele võimaldatakse koolis arendada oma esinemisoskust, seda nii klassis kui ülekoolilistel üritustel; arvestatakse õpilase soovi, valmisolekut, võimeid
- õpilastel kujundatakse oskust anda kaasõpilastele nii suulist kui kirjalikku tagasisidet
- õpilasürituste läbiviimisel kaasatakse õpilasi.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel:

- kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatilistele esitlusviisidele oma aines (nt graafikud, diagrammid)
- tähelepanu tuleb pöörata statistilise andmetöötluse erinevatele vormidele, seda lähtuvalt õpilaste vanusest ja õppeainest
- kõigis õppeainetes on oluline märgata sisemisi seoseid, tuua neid esile, analüüsida.

Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel:

- kasutatakse tööülesandeid, kus õpilastel oleks võimalik end proovile panna, teha koostööd, meeskonnatööd; võimaldatakse oma oskusi rakendada
- kavandatakse nii ainesiseseid kui ka õppeainete vahelisi tööülesandeid (nii tundide ajal kui tunniväliselt), kus õpilastel oleks võimalik meeskonnana tulemusi saavutada.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevuse kujundamisel:

- kasutatakse töövõtteid ja ülesandeid, kus õpilastel oleks võimalik kasutada digitehnoloogiat, end proovile panna, teha koostööd, meeskonnatööd; võimaldatakse oma oskusi rakendada ja arendada
- kavandatakse digitehnoloogial põhinevaid ainesiseseid kui ka õppeainete vahelisi tööülesandeid, kus õpilastel oleks võimalik individuaalselt või meeskonnana tulemusi saavutada.

7.2. Valdkonnapädevused

Looduspädevus – suutlikkus tajuda ja ette kujutada ümbritsevat keskkonda kui tervikut; orienteeruda ruumis ja ajas, elus ja eluta looduse nähtustes ning mõista nende seoseid; mõista inimest kui looduse osa, inimtegevuse suhet loodusega; arvestada oma igapäevases tegevuses loodushoidlikku ellusuhtumist. Looduspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena loodusõpetus, eesti (vene) keel, inimeseõpetus, tööõpetus; läbivad teemad keskkond ja jätkusuutlik areng, tervis ja ohutus, kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus.

Sotsiaalne pädevus – suutlikkus mõista suhteid mina ja teised, mina ning seadused ja sotsiaalsed normid; orienteeruda ühiskonna majanduslikus ja sotsiaalses olukorras, sh muutustes, tööandja ja töövõtja suhetes; valmisolek toetada demokraatlikke muutusi ühiskonnas ja hoiduda emotsionaalsetest ning ühekülgsed hinnangutest, vajadusel otsib täiendavat teavet. Sotsiaalse pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena ajalugu, inimeseõpetus, loodusõpetus, eesti (vene) keel, tööõpetus, kunst, muusika; läbivad teemad elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, teabekeskond, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus.

Refleksiooni- ja interaktsioonipädevus – suutlikkus teadvustada, sõnastada ja hinnata oma käitumist ja praktilist tegevust; orienteeruda suhtlussituatsioonides, mõista oma ja teiste suhtlemiseesmärke, -viise ja keelevahendeid; suhelda ja käituda kultuurinormile vastavalt, osata alustada, jätkata ja lõpetada suhtlemist; järgida terveid eluviise; otsida lahendusi tekkinud probleemidele (tervis, suhtlemine, töö). Refleksiooni- ja interaktsioonipädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti (vene) keel, inimeseõpetus, ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus; läbivad teemad elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus.

Suhtluspädevus – suutlikkus oma teadmistele vastavalt suulist või kirjalikku teavet otsida, kasutada ja edastada; kuulata, lugeda ja mõista jõukohast teksti; teistele arusaadavalt oma mõtteid suuliselt (vähesel määral kirjalikult) sõnastada, märkmeid teha ja kasutada; valida keeleüksusi ja mitteverbaalseid suhtlemisvahendeid vastavalt suhtlemise eesmärgile ja kultuurinormile. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti (vene) keel, võõrkeel, inimeseõpetus, loodusõpetus; kõik õppeained oma mõistestiku ja tekstidega; läbivad teemad elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kodanikualgatus ja suhtluspädevus, kultuuriline identiteet, teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus; väärtused ja kõlblus.

Tehnoloogiapädevus – suutlikkus mõista tehnoloogia arengust tingitud muutusi oma töö- ja eluviisis; osata ohutult ja säästvalt kasutada olmetehnikat ning tuttavaid tehnilisi vahendeid tööprotsessis; olla säästlik ressursside kasutaja. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena tööõpetus, loodusõpetus, matemaatika, ajalugu; läbivad teemad elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja jätkusuutlik areng, teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus.

Kultuuripädevus – suutlikkus positiivselt suhtuda oma kodukoha, Eesti ja maailma kultuuripärandisse; võimetekohaselt praktiseerida erinevaid kunste (muusika, kujutav kunst, sõnakunst, tants, sportlik tegevus, meedia); soov osaleda rahvuskultuuri üritustes; suutlikkus orienteeruda kunstiloomingus, sh anda elementaarseid hinnanguid; oskus valida olmetarbeid ja kultuuriruumi esteetilisi hoiakuid arvestades; pidada oluliseks tööprodukti esteetilist välimust. Kultuuripädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti (vene) keel, võõrkeel, inimeseõpetus, ajalugu, muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus; läbivad teemad kultuuriline identiteet, teabekeskkond, väärtused ja kõlblus.

Matemaatikapädevus – suutlikkus orienteeruda hulkade, mõõtude ja arvude vahelistes seostes ja suhetes; koostada võrdusi ja sooritada aritmeetilisi tehteid; kasutada graafilisi sümboleid, koostada ja lugeda mudeleid (skeeme); võrrelda ja rühmitada objekte eri tunnuste alusel; mõista ning teostada igapäevaelus vajalikke rahalisi toiminguid, kavandada eelarvet ja materjalikulu argitoiminguteks. Matemaatikapädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, loodusõpetus, eesti (vene) keel, tööõpetus, ajalugu; läbivad teemad kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, keskkond ja jätkusuutlik areng, teabekeskkond.

8. Liikluskasvatus

Liikluskasvatus on kooli õppe- ning kasvatustegevuse osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks. Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestatavaid liiklejaid.

Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti:

I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses
- oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitset, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskeudega sõitmiseks ohutut kohta
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel
- teab, et raudteed ja sõiduteed ületatakse selleks ettenähtud kohas
- enne sõidutee ületamist veendub, et juht on teda märganud ja peatunud
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda
- oskab eristada vale/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel

- ohutusvalaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine – praktilised õppused, õpetamine reaalses liikluskeskkonnas jms.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhikiiver, põlve- ning küünarnukikaitset
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile)
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusvalaste teemakäsitluste kohta
- teab ohtlikke kohti kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel
- ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, praktilised ohutusvalased õppused.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitset
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile)
- on teadlik ohutusvalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta

- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi-ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

9. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, mille kaudu on võimalik omandada kavandatud õpitulemused. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning traditsioone. Koolis luuakse õhkkond, mis rajaneb vastastikusel lugupidamisel.

Koolis kasutatakse eakohast ja individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara.

Õppetöös on võimalus kasutada internetiühendusega arvuteid ja esitlustehnikat.

Õpilastel on võimalus kasutada kooli raamatukogu. Kool võimaldab õpilastel kasutada tasuta kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti.

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike, ekskursioone ja viiakse läbi projekte ja õuesõpet.

Kaare kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärgi toetab tunniväline tegevus. Tunniväline tegevus hõlmab ringide tööd, erinevaid üritusi, erinevates projektides osalemist ning õpilasesinduse tööd. Ringide töö eesmärgiks on pakkuda õpilastele mitmekülgset arendavat tunnivälisest tegevust. Ringide tööd planeerides peetakse tähtsaks õpilaste oskuste arendamist ja väärtushinnangute kujundamist.

Kaare kooli õpilased saavad valida järgmiste huviringide vahel:

- üldfüüsiline treening
- viburing
- muusikaring
- liiklusring

- osavate käte ring poistele
- sportvõimlemine
- multimeediaring
- näitering.

10. Loovtöö korraldamise põhimõtted

Vabariigi valitsuse 2011. a kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Alates 1. septembrist 2013 on loovtöö sooritamine põhikooli lõpetamise tingimuseks. Viljandi Kaare Koolis koostavad loovtöö 8. klassi õpilased. Loovtöö võib olla uurimus, projekt, kunstitöö vms. Loovtööd võib teha õpilane nii individuaalselt kui ka rühmas. Õpilane valib teema ning esitab valiku juhendaja nõusolekuga õppejuhile 1. oktoobriks. Loovtööd kaitstakse II poolaastal.

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöö on individuaalõppe või paaristöö vorm, mis annab võimaluse õpilase arengu suunamiseks kooliaasta vältel ning toimub õpilase ja juhendaja aktiivse suhtlemise teel.

Loovtöö koostamine:

- aitab arendada loomingulist algatusvõimet
- koostöö- ja iseseisva töö oskust
- esinemis- ja eneseväljendusoskust
- õpetab koguma ja analüüsima teemakohast kirjandust ja algallikaid.

10.1. Loovtöö kirjaliku osa ülesehitus

Loovtöö kirjalik osa koosneb järgmistest osadest:

1. **Tiitelleht**, kus on märgitud kooli nimi, klass, pealkiri, koostaja nimi, töö liik, juhendaja nimi, töö valmimise koht ja aasta.

2. **Sisukord**, kus esitatakse kõik töö pea- ja alapeatükid koos leheküljenumbriga, millelt peatükk või alapeatükk algab.
3. **Sissejuhatus**, kus antakse põhjendus teemavalikule; lühike ülevaade sellest, milliseid küsimusi uurima hakatakse. Sissejuhatuses võib märkida, millised raskused töö kirjutamisel ette tulid. (Maht maksimaalselt lehekülg.)
4. **Töö põhiosa**, kus sisu peab olema liigendatud peatükkideks ja alapeatükkideks. Töö maht kujuneb vastavalt töö eesmärkidele ja iseloomule. Uurimistöö põhiosa on 6–10 lehekülge. Praktilise töö kirjalik osa sõltub töö iseloomust. Teema esitamise süsteemsuse huvides on soovituslik kasutada tabeleid, diagramme, loetelusid, tsitaate, valemeid, jooniseid ja graafikuid.
5. **Kokkuvõte**, kus esitatakse lühidalt (maksimum lehekülg), kas tööle seatud eesmärgid on täidetud ning uurimisküsimus(t)ele vastatud. Kokkuvõttes enam uut informatsiooni ei esitata. See on töö lõplik hinnang.
6. **Kasutatud allikad**, kus võivad olla elektroonilised materjalid; suulised, kirjalikud ja kirjanduse allikad. Iga kasutatud allika kohta peab olema viide ka töö põhiosas.
7. **Lisad**, mis on tööd illustreerivad materjalid. Töö lisad paigutatakse pärast kasutatud allikaid. Lisad on omaette nummerdatud ja pealkirjastatud. Iga lisa algab uuelts leheküljelt.

10.2. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine

- Loovtöö kirjalik osa vormistatakse arvutil
- töö peab olema Wordi dokument
- töö trükitakse valge lehe ühele poolele formaadis A4
- kasutada tuleb kirjatüüpi Times New Roman, kirja suurust 12, reavahet 1,5
- kõikide peatükkide, sissejuhatus, kokkuvõtte, allikate loetelu ja lisade pealkirjad kirjutatakse läbivalt suurte tähtedega
- alajaotuse, alapunktide pealkirjad kirjutatakse väiketähtedega (v.a suur algustäht); peatükkide ja teiste alljaotuste pealkirjade järel punkti ei panda; sõnu pealkirjades ei poolitata; lühendite kasutamine ei ole soovitatav
- lehe üla- ja alservast jäetakse tühjaks 3 cm, lehe paremast servast 2 cm, vasakust servast 4 cm
- tekst joondatakse nii vasakust kui ka paremast servast (rööpjoondamine, joonda, justified)

- leheküljed on vaja nummerdada; lehekülgi arvestatakse alates tiitellehest (tiitelleht on number 1), kuid leheküljenumbrit sellel ei kirjutata; leheküljenumber peab paiknema lehekülje all keskel või paremas servas
- töö printitakse A4 formaadis lehe ühele küljele
- töö esitatakse kaante vahele köidetuna (sobib tavaline kiirkõitja).

10.3. Loovtöö kaitsmine

Loovtöö kaitsmine toimub vähemalt 3-liikmelise kaitsmiskomisjoni ja klassikaaslaste ees. Komisjoni kinnitab kooli direktor. Loovtöö kaitsmisele pääseb õpilane, kes on esitanud oma töö vähemalt kaks nädalat enne kaitsmise tähtaega. Loovtöö kaitsmine seisneb õpilase lühiettekandes ja küsimustele vastamises. Kaitsekõne peab olema arusaadav ja tooma välja peamise. Soovitav on kasutada näitlikku abimaterjali. Ettekande pikkus on kuni 10 minutit. Küsimustele vastatakse ettekande lõpus. Kui töö on valminud rühmatööna, siis osalevad kõik rühma liikmed kaitsmisel.

Loovtöö kaitsmisel õpilane:

- selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut
- tutvustab lühidalt tööd
- esitab töö kokkuvõtte – järeldused, tulemused (milleni jõuti, kas eesmärk täideti); enesehinnang (mida töö tegemine õpetas, mida paremini oleks võinud teha jm)
- lõpetab loovtöö kaitsmise lõppsõnaga.

10.4. Loovtöö hindamine

Hinnang antakse:

- **töö sisule:** töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust
- **loovtöö protsessile:** õpilase algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkus, suhtlemisoskus
- **loovtöö vormistamisele:** teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine
- **loovtöö esitlemisele:** esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

Loovtöö hindamise eesmärgiks on kirjeldada loovtöö eesmärkide täideviimist ning anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta. Loovtööd hinnatakse mitmeeristavalt „arvestatud“ või „mittearvestatud“.

11. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

11.1. Haridusliku erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

Viljandi Kaare Koolis lähtutakse haridusliku erivajadustega õpilaste õppekorralduse täitmisel põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest. Koolis töötab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (HEVKO), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

Viljandi Kaare Kool lähtub õpilaste tugisüsteemide rakendamisel koolivälise nõustamismeeskonna soovitudest. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitude kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge.

Toe rakendamise perioodil jälgivad kõik õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengu dünaamikat ja igakülgset toimetulekut. Rakendatava toe tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldab HEVKO koostöös rakendamisel osalenud õpetajate ja tugispetsialistidega vähemalt korra aastas õpilase arengut ja toimetulekut ning pakutava toe tulemuslikkust ja esitab omapoolsed arvamused ning soovitud edasisteks tegevusteks: toe rakendamise lõpetamiseks, jätkamiseks samal või tõhustatud viisil; toetusmeetme valiku vahetamiseks või täiendavate toetuste lisamiseks; täiendavate uuringute tegemiseks või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumiseks. Kui nõustamismeeskonna soovitus on tähtajaline, tuleb enne soovitude rakendamise tähtaja lõppemist hinnata meetmete tulemuslikkust. Tähtaegu jälgib klassijuhataja.

Õpilase hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, rakendatud ja rakendatavad teenused ja tugi ning hinnangu nende tulemuslikkuse kohta kannab HEVKO õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

11.2. Õpilase arengu toetamise võimalused koolis

11.2.1. Ainekonsultatsioonid

Konsultatsioonitunde annavad kõik aineõpetajad oma vastuvõtuaegadel (ajad on leitavad kooli kodulehel). Ainekonsultatsioonides osalemine on enamasti õpilasele vabatahtlik, kui HEVKO või tugimeeskond pole määranud teisiti. Kui õpilase teadmisi/oskusi on hinnatud puuduliku või nõrga trimestrihindegaga, on tundides osalemine kohustuslik.

11.2.2. Individuaalne lisajuhendamine

Individuaalset lisajuhendamist pakutakse õpitulemustes mahajäämusega õpilastele, ainealastest võistlustest osavõtjatele ja teistele ainekohaselt huvitatud õpilastele. Individuaalne juhendamine toimub kokkuleppel õpetajaga.

11.2.3. Õpiabi osutamine trimestri lõpus

Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või kellele on hinne jäänud välja panemata, koostatakse kirjalik õpiabiplaan. Õpiabiplaani koostab aineõpetaja.

11.2.4. Individuaalse õppekava rakendamine

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava järgmistel juhtudel:

- õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse
- kui õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast
- kui õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse või kui õpilasele rakendatud kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli või riikliku õppekavaga

- kui kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusel vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada kohustusliku õppeaine õppimisest
- kui õpilane õpib toimetuleku- või hooldusõppel.

Õpitulemuste vähendamist või asendamist või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamist võib õpilasele rakendada ainult koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel. Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

11.2.5. Individuaalne õpe ehk üks ühele õpe

Individuaalne õpe on erituge vajavatele õpilastele erandjuhul õpetaja poolt väljaspool klassiruumi täismahus antav õpe ühes, mitmes või kõikides ainetes. Erituge vajavale õpilasele annab individuaalõppeks õppekorraldusliku soovitusel kooliväline nõustamismeeskond.

11.2.6. Koduõpe

Koduõpe on väljaspool kooliruumi korraldatav õpe. Koduõpet rakendatakse, kui:

- õpilase tervises seisund ei võimalda tal kooli päevakavas või õppe individuaalse korralduskavaga ettenähtud õppes osaleda
- lapsevanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada.

Koduõpet tervislikel põhjustel rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Koduõpet vanema taotlusel korraldab ja finantseerib vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest. Vanema taotlusel koduõppel õppivale õpilasele koostab koduõpet läbiviiv isik koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes individuaalse õppekava. Individuaalses õppekavas määratakse kindlaks õpetajad, kes kontrollivad vähemalt kord poolaastas õpitulemuste omandamist. Koolil on õigus katkestada koduõpe, kui ilmneb, et õpilasel on individuaalse õppekava määratud õpitulemused suures mahus saavutamata.

11.2.7. Täiendav õppetöö

Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

11.2.8. Andekamate õpilaste ettevalmistamine aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine või täiendav juhendamine aineõpetajate poolt.

11.2.9. Arenguestlused

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

11.2.10. Koolikohustuse mittetäitjate toetamine

Klassijuhataja kontrollib süstemaatiliselt koolikohustuse täitmist, fikseerib õpilaste puudumised ja põhjusega puudumisest teavitab koheselt lapsevanemat. Kui vanem ei ole klassijuhatajat õpilase puudumistest teavitanud, siis on klassijuhatajal õigus pöörduda sotsiaalpedagoogi poole. Sotsiaalpedagoog teavitab hiljemalt järgmisel õppes puudumise päeval sellest õpilase elukohajärgset linna- või vallavalitsust.

11.2.11. Käitumisprobleemidega õpilaste toetamine

Kui õpilasel esineb mittesoovitav käitumine, ta ei arvesta üldtunnustatud käitumisnorme ning eirab kooli kodukorda, siis tema käitumise mõjutamiseks kasutatakse järgmisi meetmeid:

- individuaalne vestlus klassijuhatajaga
- lapsevanema informeerimine õpilase probleemidest
- vestlus klassijuhatajaga, vajadusel kaasatakse aineõpetajaid ja teisi spetsialiste
- käitumislehe rakendamine ainetundides: õpilane võtab igas õppetunnis õpetajalt kirjaliku hinnangu oma käitumise kohta tunnis; käitumislehe rakendamise algatab sotsiaalpedagoog, kes viib läbi arutelud käitumise parendamiseks
- käitumise tugikava koostamine; käitumise tugikava koostab sotsiaalpedagoog kaasates teisi spetsialiste ja lapsevanemaid
- ümarlaua kokkukutsumine: kooli ümarlaua kutsub kokku HEVKO.

11.3. Koolis töötavad tugispetsialistid ja nende ülesanded

Tugispetsialisti ülesanne on koostöös õpetajate, lapsevanemate, HEVKO ja teiste (tugi)spetsialistidega toetada õpilase arengut, võimetekohast õppimist ja sotsiaalseid oskusi.

11.3.1. Eripedagoog

Eripedagoogi ülesanne on hinnata õpilase arengu- ja õpioskuste taset ja selgitada välja õpilase arengut mõjutavad ning takistavad tegurid ja õpivajadused. Eripedagoog toetab õpilase

tunnetus- ja õpioskuste arendamist individuaal- või rühmatundides, analüüsib arengudünaamikat ja rakendatud tugimeetmete tulemuslikkust.

11.3.2. Psühholoog

Koolipsühholoogi ülesanne on õpilaste edasijõudmise toetamine, lapsevanemate nõustamine, koolitöötajate abistamine laste edasijõudmise kindlustamisel ja organisatsiooni kui terviku parema funktsioneerimise tagamisel. Vajadusel teeb psühholoog koostööd teiste eriala spetsialistidega nii koolis kui ka väljaspool.

11.3.3. Sotsiaalpedagoog

Sotsiaalpedagoogi ülesanne on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine, koolis esilekerkivate sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.

11.3.4. Abiõpetaja

Abiõpetaja kuulub pedagoogilise personali hulka, kelle ülesanne on koostöös õpetajaga toetada õppija arengut, aitamaks õpilasel saavutada püstitatud õpitulemusi, sh abistab tuge vajavaid õpilasi kogu rühma või klassiga tehtavas töös õpetaja ja/või tugispetsialisti eelneval juhendamisel. Abiõpetaja kaasamise tulemusena luuakse õppimist ja arengut toetav õpikeskkond kõikidele õpilastele, sh erivajadustega õpilastele, et ta saaks omandada riiklikus õppekavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas ettenähtud õpitulemused. Abiõpetaja rakendamine võimaldab kaasata erivajadustega õpilasi õppeprotsessi ja töötada õpitulemuste saavutamiseks kogu rühma ja klassiga korraga. Abiõpetajat kaasatakse eeskätt nendesse õppetundidesse ja -tegevustesse, kus vajadus erivajadusega õpilase toetamise järele on kõige suurem tulenevalt õpilaste eripärast, õppeaine keerukusest, samuti õppe diferentseerimisel ning kohandamisel.

11.3.5. Kooli tervishoiutöötaja

Kooli tervishoiutöötaja ülesanne on teostada profülaktilisi läbivaatusi I, III, VII ja XI klassi õpilastele, sh teha koostööd õpilase hambahaiguste ennetamiseks ja perearstile ennetavatele tervisekontrollidele suunamiseks.

Kooli tervishoiutöötaja:

- jälgib õpilase tervislikku seisundit
- kujundab tervislikku eluviisi õpilaste seas
- ennetab õpilaste haigestumist ja krooniliste haiguste väljakujunemist
- jälgib meditsiiniliselt põhjendatud õppekoormuse rakendamist ja tervisliku keskkonna loomist
- osutab vajadusel vältimatut abi.

Koolitervishoiuteenust osutatakse õppetöö toimumise ajal kooli pidajaga kooskõlastatud tööaja graafiku alusel.

11.3.6. Tugiisik

Õpilase erivajadustest tingitud personaalne abistamine koolis võib olla korraldatud nii haridusasutuse tugipersonali kui ka tugiisikuteenuse kaudu. Tugiisikuteenus on kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenus, mille määramine kuulub kohaliku omavalitsuse pädevusse. Tugiisiku rakendamine on põhjendatud juhtudel, kui õpilane vajab pidevat individuaalset abi, juhendamist või järelevalvet. Tugiisik haridusasutuses on vajalik selleks, et õpilast saaks õppetöösse kaasata. Tugiisik on seotud konkreetse õpilasega.

Õpilase arengut toetavad meetmed kantakse individuaalse arengu jälgimise kaardile. Individuaalse arengu jälgimise kaarti täidavad klassijuhataja, tugispetsialistid ja HEVKO. Kaardi täitmise eest vastutab kooli HEVKO.

12. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Õpilaste ja lastevanemate teavitamisel juhindutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust.

Õpilane ja vanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta vestluses klassijuhataja ja aineõpetajaga, arenguvestluste ja Stuudiumi kaudu. Õppe- ja kasvatus korralduse kohta saab teavet kooli kodulehelt, Stuudiumist, elektronposti kaudu ning vähemalt kord õppeaastas lastevanemate koosolekutelt.

Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Vajadusel

nõustatakse koolis õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Viljandi Kaare Koolis töötavad erinevad spetsialistid – eripedagoog, koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, kes teevad koostööd õpetajatega ning osalevad vajadusel nõustamise protsessis.

Kool tagab õpilasele ja vanemale teabe õpilase arengust ja toimetulekust koolis ning teabe kättesaadavuse õppe- ja kasvatus korralduse kohta.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.

Koolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamine edasiõppimisvõimaluste kohta ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste kättesaadavus.

13. Karjääriõppe korraldamine

Elukestva õppe ja karjääri planeerimisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Karjäärinõustamisega tegelevad:

- klassijuhatajad koos lastevanematega
- aineõpetajad
- huviringide juhendajad.

Läbiva teema käsitlemine erinevates kooliastmetes arvestab õpilaste ealist arengut ja sellest tulenevaid võimalusi. Esimeses kooliastmes toimub suhtlemis- ja koostööoskuste ning õpioskuste omandamine ja positiivse hoiaku kujundamine õppimisse. Meetoditeks õppekäigud, külalistunnid, teemakäsitus – „Kelleks tahan saada?“ Teises kooliastmes toimub õpilase erivõimete ja huvide ning empaatiavõime arendamine, tutvutakse erinevate elukutsete ja nendel toimetulekuks vajalike eeldustega. Meetoditeks töökoha külastus, laadapäevad, karjääriteemaliste saadete vaatamine, vestlused. Kolmandas kooliastmes toimub edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemine arvestades võimeid ja huve. Meetoditeks ettevõtete külastused, osavõtt ettevõtlusnädalast, miniuurimus elukutsevalikust, vabatahtlikus tegevuses osalemine, töökoha külastus.

14. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja planeerib oma tööd lähtuvalt kooli õppekavast, õpetatava aine ainekavast ja kooli ettevõtmistest. Õpetaja koostab igaks õppeaastaks enne õppeperioodi algust enda õpetatavates ainetes töökavad.

Klassijuhataja töökava koostamise aluseks on kooli üldtööplaan, õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid algavaks õppeaastaks ja konkreetse klassi kasvatuslikud vajadused. Põhikooli klassijuhataja töökava sisaldab liikluskasvatuse teemasid.

Viljandi Kaare Koolis toimub õpetajate koostöö aineühenduste kaudu. Koolil on kaks aineühendust.

Ainekavade arenduse eest vastutavad aineühenduste juhid ja tööprotsessi kaasatakse kõik aineõpetajad.

Juhtkonna koosolekud toimuvad iganädalaselt ning kaks korda kuus toimub laiendatud juhtkond, kuhu on kaasatud õpetajate esindajad.

15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor. Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse. Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse õppeasutuse pidaja ja riikliku järelevalve läbiviija märkused ja ettepanekud. Õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.